

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágotthal kir. járási bíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiac 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társszerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössy István társszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilat-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kp. bélyeg-díj fizetendő. Nyilat-téri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppeli Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mossek Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Alapítsunk „Barcasági muzeumot.”

Mindenki, a kinek alkalmá volt ez ősi város anyagi életének nyilvánulásait figyelemmel kísérhetni, örömmel tapasztalhatja annak anyagi fejlődését, nevezetesen azon törekvéseket, melyek a szomszédos Romániával folytatott vámháboru folytán csorbát szenvedett brassói ipar és kereskedelem újabb föllendülését czélozzák s az eddigiekből ítélve, hivatva vannak ellensúlyozni a vámháboru által szenvedett veszteségeket. A közelmúlt években egymásután keletkezett a nagy petroleum-finomító, a cukor- és cellulose-gyár, s néhány év alatt kiegészítést nyernek azok a vasuti vonalak, melyek a város jövő nagyságának valódi életerei lesznek, a mennyiben egyfelől a barcasági és háromszéki róna nyers termékeit szállítják ide feldolgozás végett, másfelől hivatva lesznek ezeknek és Brassó különleges iparcikkjeinek a tömösi és törösvári szorosokon keresztül, a szomszéd államokban megfelelő piacot biztosítani. Nem szándékom ezen viszonyokkal tizetesebber foglalkozni, csupán jelezni kívántam, hogy Brassó városa erélyes lépésekkel közeledik anyagi felvirágzása felé s hogy a jövő képe e tekintetben nagyon örövendesen alakul.

De vajjon csakugyan városunk jövő nagyságának képe ez? Vajjon az anyagi föllendülés képes-e egymagában a város polgárainak igazi boldogságot és megelégedést biztosítani, magának a városnak tiszteletet és elismerést kivívni? Szerintem: nem, és csakis úgy, ha ehhez még egy nagyon fontos kellék társul, mely kifejleszti azt a képességet, hogy megtanuljuk az anyagi javakat bölcsen és nemesen élvezni, a haza és embertársaink jóvoltára értékesíteni s magunknak nemes és tartós örömekeket szerezni.

Kell-e mondanom, hogy ezen elengedhetlen kellék alatt társadalmunk szellemi fejlődését értem, mely az anyagi gyarapodással karöltve, egyedül képes a polgár boldogságát biztosítani?

E tekintetben — fájdalom — nem találjuk fel az anyagi kép hasonmását, társadalmunk szellemi szintája korántsem mérkőzhetik

az anyagival. Ezt pedig — nehogy félreértessem — nem a városunkat lakó három nemzetiség valamelyikére, hanem az összlakosságra vonatkoztatom, melynek kulturintézményeiben nem találok elég praegnans vonást az ellenkezőre nézve. Jól tudom, hogy a saját kebelében minden nemzetiség melegen istápolja szellemi és társas intézményeit, mire nézve elegendő példa a sok és jó iskola, kisdudóvó, dal- és zenekör, kaszinó, Kárpát-egylet és torna-társulat stb., s mégis sok olyan intézményt nélkülözünk, melyeket a világpolgárság melegágya s az egész társadalom szellemi mértéke gyanánt ismerünk. Fájdalom, nélkülözünk egy állandó, — a kor igényeinek megfelelő színházat, alkalmas hangverseny-termet, tisztességes és a modern hygiéa követelményeit kielégítő közfürdőt, a mai idegbeteg korszakban elengedhetlen hidegvíz gyógy-intézetet s még egyebeket. Ezek mindegyike már is nagy mulasztás, de határozottan a legnagyobb s szinte hihetetlen, hogy Brassónak még eddig nincs nyilvános muzeuma!

Ez az utóbbi körülmény késztet a felszólalásra, mert szent meggyőződése, hogy egy jól kezelt nyilvános muzeum egész nemzedékek nemesbűlésének és tökéletesedésének hathatós eszköze; mert a Barcaság vidéke a praehistoricus, történelmi, ethnographiai és természetrajzi tárgyak oly gazdag tárháza, hogy a tudomány iránti bűn ezek rendszeres összegyűjtéséről nem gondoskodni s a honismeret érdekében nem érvényesíteni; végül, mert városunk falai között már is oly gazdag gyűjtemények vannak, hogy ezeknek közköltésen fentartásáról gondoskodni, a város egyik legnemesebb hivatása lehetne.

Méltán csodálkozhatunk, hogy Brassó, ez a nemes érzékű és fenköltén gondolkodni tudó város, semmi érzéket sem tanusít ez iránt, hogy nem akarja a korszellem szavát megérteni és ridegen elzárkózik más, kisebb és szegényebb s ily fényes multtal bizonyára nem dicsekvő városok nemes példái elől. Kolozsvár, Nagy-Szeben, Nagy-Ényed, Seps-Szentgyörgy nemes hévvel karolták fel a nyilvános muzeumok ügyét, nagy összegeket fordítanak évenként ezek fentartására s büszkéek reá, hogy a haza

és tudomány oltárára letehetik filléreiket; rendes kezelő tiszteket tartanak, kik évente bejárják a környéket s lankadatlan buzgalommal hordják össze a becsesnél becsesebb anyagot, hogy idő folytán a maga teljes egészében és minden ízében megismerhessük azt a darab földet, melyen „élünk” halunk kell.”

Messze vidékekről zarándokolnak az érdeklődők ezen városokba, hogy a természet és emberi szellem ott letett kincseiből okulást merítsenek s egyuttal kulturális haladásunk szemtanúi legyenek. És Brassóban mit lát az idegen, mit talál a kutató szakférfi? Azt az elszomorító meggyőződést, hogy a korszellem szözeata még nem hatott el ez ódon falak közé!

Pedig jól tudja Brassó városa, hogy egye-
sek és intézetek már is oly gazdag gyűjtemények birtokában vannak, hogy ezekkel bátran meg lehetne vetni a nyilvános muzeum alapját. Mindenki tudja, hogy a helybeli százsz gymnasiumon több ezer példányt számláló s három eredeti gyűjteményből összeállított ásványgyűjtemény, nagyon becses és ma még kitűnő karban lévő lepkegyűjtemény s nagyon sok külföldi madár van letéve, melynek tulajdonképeni helye egy nyilvános muzeumban volna, mert a tanításhoz mindezek csekély százaléka is elegendő s így ott hasznavehetetlen; másfelől, mert nem kívánható, hogy az az egyetlen szaktanár, ki hetenkint több, mint 20 órát tanít, azon felül még az összes állat-, növény- és ásványgyűjteményt is jókarban tartsa; minek az a következménye, hogy ezen becses gyűjtemények előbb-utóbb tönkremennek. Más iskolákban is sok, önmagában véve nagyon értékes, de a tanításnál merőben nélkülözhető anyag van felhalmozva s ennek méltó helye ugyancsak a városi muzeumban volna. Nevezetes gyűjtemények vannak magánosok birtokában is, — így Deubel Frigyes barátunknál közel hatvanezer fajból álló, szakszertien rendezett bogár-gyűjteményt ismerünk, melynek fele kizárólag barcasági alakokat foglal magában; Ridély József urnak a Barcaság s talán egész Erdély madárvilágát feltüntető gyönyörű gyűjteményét, Schwarze Henrik ur pompásan kikészített madarait, Römer Gyula kartársam körülbelül

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Reggeltől estig.

(Elbeszélés.)

Irta: Tutsek Anna.

— Figyelj ide, kérlek! Egy mesét mondok el neked. Hallgasd meg jól, mert ez az utolsó mese. Én egy fecskétől hallottam, mely ott rakott fészket a kiugró ablakpárkányzat alatt, épen azon szoba ablaka alatt.

Látod azt az ablakot?

Ha végig haladsz ott a hullámozó viz partján, átellenben megláthatod még. Körülötte foly a zibvásár, a kábitó láрма és örült hajsza, — de oda fent csend van, ott hallgat minden, s az ablak leeresztett redőnyével olyan, mint egy behunyt szem. Nem kérdez semmit és nem felel semmire.

A fecskék nem igen szeretik a zajt és lármát s elriadnak onnan, hol sok az ember és bántják őket. De ez az egy nem félt a nagy város zajától; évről-évre ide tért vissza ehhez a nagy palotához, a széles folyamra néző ablakaival. Ő hallotta és látta mindazt, a mit most neked el akarok beszélni.

Oh, a fecskék roppant kíváncsiak!

Hajnalodott.

Az emberek még nem kezdték meg a sürgést-forgást, de időnként nehéz társzekerek vonultak végig a keskeny utcán, bántó dübörgéssel zakatolva a kemény kövezeten.

A folyam széles, csöndes tükre fölött szürkés párázatok emelkedtek, melyek lassan szálltak fölebb és fölebb. Mintha a hatalmas folyam lélekzetvétele lett volna ez, mely kifáradt a nappali munkában; de jött ime a nyugalmas éjjel, reáborította csillagos szárnyát, s ő új erőt gyűjtve hullámozik ismét a hajnal eljöttével.

Még minden csendes. A fecske kidugja fejét a fészekből, s körülnéz. Aztán megrázza magát s kirebben a fészek szélére, óvatosan, nehogy felébredsz-e társát, kinek nem szabad most megmozdulnia sem, hogy puha, éltető kis teste melegét el ne vonja egy percze is a jövő édes reménységeitől. Ki tanította meg őket erre? Senki ugy-e bár, de lám — ők tudják mégis és ügyelnek.

Azonban, ime felébred a másik fecske is és halk csicsergésbe kezdenek. Ez a reggeli üdvözlők. Mily sajtáságosan vegyülnek össze ezen erdő zugásában honos madárhangok a perczenként erősebben lüktető nagyvárosi élet zajával.

— Kivitt! — hangzik most élesen a légbe; azal kiterjeszti szárnyait a fecske s nyilszerű rohanással röpül tova.

A várhegy orma mögöl azonban mind magassabbra emelkedik föl a nap. Most ráesik egy sugara a nagy ház homlokzatára; a másik meg rést talál az egyik ablak leeresztett redőnyeinek keresztül s behatol oda.

Nemsokára kinyílik az ablak s egy fiatal leányfej tekint ki rajta. Ez arcz fiatalságához oly rosszul illik az a komoly, szomorú kifejezés s a mély, fekete szemek gyötrelmes tekintete, melylyel az elébe táruuló felséges képet nézi. E szemeken meglátszik, hogy az éjet álmatlanul virrasztották át.

— Üdvözöllek, szép, nagy folyó! — suttozja halkan magában, — üdvözöllek, te magas várhegy oda át, zöldelő diszedben! . . . Mikor utoljára láttalak, fehér hó borított mindent, s a haragos, sötét vi-zen jégtáblák uszáltak. Mennyivel szebb most minden a tavasz ragyogó pompájában! . . . És mégis . . . bár volna most is az egész föld hóval eltorlaszolva és a lég csillogó vékony jégszálakkal tele; bár venne hóvodon körül és a nyugtalan szél süvöltése és minden életnek tetszhalála, miként akkor . . . Mert akkor a tavasz szivemben volt és boldog voltam . . .

3000 európai faj tfelmutató, authenticus herbariumát csak mint nevezetesebbeket kell kiemelni, nem szólva az itt-ott felhalmozott régészeti tárgyakról, történelmi becsü arczkép-gyűjteményről, okmányokról, egyházi szerelvényekről stb., stb.

Ezen gyűjtemények előrelátható sorsa az, hogy potom áron elvesztegettetnek, részben pedig a helybeli szász gymnasium és leányiskola gyűjteményeibe fognak bekebelezettni, a hol elegendő munkaerő híján, nyom nélkül elenyésznek. Tudomásom van róla, hogy ezen gyűjtemények egyike-másika a nagy-szebeni báró Bruckenthal-féle, vagy a természettudományi egyesület muzeumának van szánva; de hát melyik brassói lakos nézné azt egykedvűen, hogy a Barcaság termékei s brassói férfiak lelkes fáradozásának gyümölcse az amugy is gazdag szebeni gyűjteményekbe jussanak? Azt hiszem, a városnak ezt nem szabad megengednie; nem lakosságának culturalis érdeke szempontjából, de meg azért sem, hogy városunk azon fiainak neve, kik egész életük folyamán lelkük legjavával fáradoztak gyűjteményeik megteremtésén, itt örökítkessék meg a — talán hálásabb — utókor számára.

Mindeneket összevetve, a város méltósága, a következő generációk nemesbűlése s a tudomány magasztos érdeke szempontjából elodázhatalanul szükségesnek tartom, hogy Brassóban mielőbb egy állandó, nyilvános muzeum létesüljön! Egyesítse ez magában a praehistoricus kor földünkben feltalálható mindennemű maradványait, a régészeti, néprajzi és sociologiai tekintetben érdekes régi és jelenkori viseleteket, butorokat, edényeket, eszközöket, pénzeket, okmányokat, megyénk fiainak szellemi termékeit és találmányait, a Barcaság összes ásvány- és kőzet-nemeit s végül állat- és növényvilágát.

A város tanácsa és képviselő-testülete pedig ne riadjon vissza az ezen intézmény igényelte költségektől, ellenben bízzék városunk szakembereiben, kik — mint meg vagyok győződve — minden anyagi érdekre való tekintet nélkül elvállalják a gyűjtemények szakszertű berendezését és jókarban tartását, ha csak a város alkalmas helyiségről és a gyűjtemények elhelyezésére szolgáló szekrényekről gondoskodik. Ezt a csekély befektetést ne tekintse a város tehernek, hanem a már meglévő gyűjtemények megőrzése és saját fiai iránti kedves köteletségének, kiknek szellemi tőkéjében s az intézmény üdvös hatásában sokszoros kárpótásra fog találni.

Nem czéltalan kötekedés vagy üres gáncs e sorok tendenciája, hanem e város falai között szives otthonra talált barát lelke óhaja, melyet a város minden nemesen érző fiának s főleg a városi tanácsnak tárgyilagos jóindulatába ajánl

Méhely Lajos.

Belföld.

Brassó, január 14. Az igazságügyminiszter egy törvényjavaslatot szándékozik legközelebb az országgyűlés elé terjeszteni, mely szerint az elsőfoku bíróságok elnökei és a járásbírák magasabb rangosztályba léphetnének, s e mellett jelenlegi hivatalukban maradnának. Nevezetesen a törvényszéki elnökök a curiai bírók rangjáig s fizetéseiig lennének előléptethetők eddigi állásuk megtartása mellett. — Tekintve azt, hogy ez ideig kiváló elnök vagy járásbíró csak azért nem neveztetett ki curiai bíróvá vagy táblabíróvá, mert eddigi állásában nehezen volt pótolható, és ha mégis előléptettetett, ebből az általa eddig betöltött állásra háramlott nagy kár, — a törvényjavaslatot, mint méltányost és üdvöst, örömmel fogadta a közvélemény, s annál meglepőbb a „P. N.” által hozott hír, hogy a kir. curia s a kir. tábla elnökeinek tanácsa, melynek a javaslat véleményadás végett kiadatott, a tervezett újítás ellen nyilatkozott volna.

Külföld.

Konstantinápolyból írják a „Pester Correspondenz”-nek: „Az orosz állampénztáraknak jelentékeny apályban kell szenvedniök, különben meglehetősen érthetetlen lenne, hogy az utóbbi időben Oroszország miért hangsúlyozza itt oly feltűnően és sürgetőleg a pénzkérdést. Máskor az orosz diplomácia itt mindig jó pöffeszkedve lépett fel s főerőssége éppen abban volt, hogy mindig a pénzes zacskót csörgette s észrevétette, hogy egy milliócskával több vagy kevesebb, azzal nem törődik, csak különben járjanak kedvében. Most azonban Nelidoff ur egész az undorodásig egyre a haditartozás hátralékának megfizetését ismétli, sőt legutóbb egész érthetően megmondotta, hogy végre jőjjenek tisztába Hirsch báróval, hogy aztán az ő pénzével kielégítsék Oroszországot. Most meg azt követeli Oroszország a magas portától, hogy tiltsa meg Bulgáriának, hogy a külföldön adósságot csináljon s oly tárgyakat kössön le, melyekből Oroszország esetleg kifizethetné magát Bulgáriának orosz csapatok által való occupatioja idejéből származó pénzkövetelésére nézve. A magas porta szó nélkül tudomásul vette az orosz dragoman előadását. Mit is felelt volna? Ha Oroszország pénzt akar behajtani, ezt könnyebben elláthatja, mint a porta, a mely, ha besötétedik, maga is — a zálogházba visz valamit.”

Az E. M. K. E. brassói fiókja.

Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” brassói fiókja január hó 19-én délelőtti 11 órakor az „Európa” termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a fiók tagjait ezennel meghívja

a választmány.

Tárgyak: 1. Az ügyrend módosítására vonatkozó választmányi javaslat tárgyalása. 2. A tisztviselői kar megválasztása s a választmány kiegészítése. A közgyűlést megelőzőleg, d. e. 10 órakor a kaszinó könyvtár-termében a választmány tart gyűlést, melyen lehetőleg teljes számban megjelenni, annak tagjai ezennel fölkérnek.

Az E. M. K. E. brassói fiókjának választmánya. néhány választmányi tag felhívására f. hó 21-én délután ülést tartott, melyen a jelenlévők felkérése foly-

tán Koós Ferencz kir. tanácsos és tanfelügyelő ur elnökölt. A gyűlés egyetlen tárgyát egy a tisztikar megválasztása s a választmány kiegészítése ügyében összehívandó rendkívüli közgyűlés napjának és helyének megállapítása képezte; az ez iránti határozatot a fenti meghívóban közöltük.

A választmányi gyűlés összehívása iránti határozat csak pár órával a gyűlés előtt létesülvén s ez idő szerint fiókunk szolgálával sem rendelkezvén, nem volt lehetséges arról az összes helybeli választmányi tagokat sem értesíteni, a vidékieket pedig éppen nem. Különben tudjuk, hogy a távollévők is örömmel üdvözik a határozatot, mely által az immár kinossá vált szünet után, az E. M. K. E. brassói fiókja újból megkezdí a multban annyira eredménydús működését.

A magyar kaszinó közgyűlése.

A magyar kaszinó rendes évi közgyűlése f. hó 12-én a legnagyobb csendben és rendben s a legszebb egyetértés közepette folyt le. Ezt constatálni kívántuk s a fölött való őszinte örömünknek óhajtottunk kifejezést adni, mert városunk magyarságának és különösen magyar intelligentiájának ezen egyetértésre és solidaritásra valóban szüksége van. Egyedül ebben látjuk biztosítékát mindazon közös óhajaink teljesülésének, melyeket a jövőhöz fűzünk, s egyedül ez képezheti igazi zálogát a magyar kaszinó újból való megizmosodásának és felvirágzásának.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Koós Ferencz kir. tanácsos, kaszinói igazgató d. u. 3 órakor elfoglalván az elnöki széket, fájó szível jelenti, hogy gróf Bethlen András főispán, kaszinónk érdemes elnöke, hirtelen közbejött betegsége miatt a közgyűlésen meg nem jelenhetett és az elnöki tiszt teljesítésével szólót bízta meg. Elnök tiszta szívből kívánja, hogy szeretett főispánunk egészsége mihamarább helyreállván, őt ismét körünkben üdvözölhessük. (Élénk helyeslés.)

Visszapillantva a lefolyt évre, örömmel constálja, hogy az minden tekintetben kedvező volt, a mennyiben kaszinónk nemcsak tagokban s vagyonban gyarapodott, hanem az összetartás érzete is föllendült. Hálás köszönetét fejezi ki tisztviselő társainak és a választmánynak bizalmukért és támogatásukért s üdvözölvén a jelenlévő (körülbelül 80) tagot, a közgyűlést megnyitja.

A mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után dr. Mika Sándor titkár felolvassa jelentését, melyből kitűnik, hogy az év lefolyása alatt fölvétetett 53 új tag, ellenben kiléptek kilenczen, kötelezettségeik nem teljesítése miatt pedig négyen töröltettek a tagok névsorából. A lefolyt évben egy rendkívüli közgyűlés és 12 választmányi ülés tartott. A február 3-án tartott vál. ülésen az igazgató indítványára a választmány jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét ama nagy csapás fölött, mely hazánkat Rudolph trónörökös váratlan halálával sújtotta, s részvétenek kifejezését elnök ur ő méltósága által a legmagasabb helyre juttatta.

Folytatás a mellékleten

— Jó reggelt, Eszter! —

A leány összerезzen, s visszafordítja halvány arcját.

— Jó reggelt, apám!

— Már ilyen korán fölkelte?

— Nem tudtam aludni; s oly szép a kora reggel innen! . . .

— Miért vagy oly halvány? Rosszul vagy talán?

— A fejem fáj, apám. Engedd, hogy ma délelőtt itthon maradjak, míg kipihenem magamat.

Az öreg férfi aggódva néz reá s megsimogatja homlokát.

— Nagyon fáj?

— Nagyon!

— Ej, Eszter, Eszter, hát azért kívánczotál úgy feljönni velem a fővárosba, hogy most rosszul légy itt?

A leány elpirul kissé s félrefordul.

— Majd jobban leszek. Csak az úttól vagyok még kissé fáradt. Ne aggódj miattam. Végezd el nyugton dolgaidat, s aztán délben jőjj el utánam. Addig kipihenem magam.

— Hát maradj, Eszter. Ámbár jelenléted szükséges volna az ügyvédnél s a közjegyzőnél, hogy

aláírd az okmányokat; hiszen te vagy az örökös. De inkább, ha lehet, elhozzuk ide az iratokat — vagy elhagyjuk holnapra. Csak te pihend ki magad!

Gyöngéden csókolja meg a leány fehér homlokát, s aztán eltávozik.

Eszter pedig, lássad, nem fekszik le pihenni, miként ígérte volt, hanem egy kis záros dobozból egy levelet vesz ki, s figyelmesen olvassa át.

— Vajjon mit értett ez alatt? — sottogja magában. — Utoljára akar találkozni! Utoljára . . . De hát miért? . . . Én Istenem, miért? . . . Mi történhetett? . . . Vagy már nem szeret többé? . . . Meg fogom tudni nemsokára . . .

Az íróasztalhoz ül s gyorsan papírra vet néhány sort. Aztán cseppet, s az elősiető inasnak adja át a levelet.

— Küldje ezt el oda, a hova czimezve van, azonnal. Válasz nem kell.

A fecske pedig ezalatt repül keresztül a város. Igyekezett valahová ki a zöldbe, hol a virágok illatától dus levegőben izletesebb táplálékot tud találni magának és párjának, kit szintén ő etet most.

Utközben egyszer leszáll pihenni egy perezre egy magános akácfára egy ház előtt. Itt szokott rendszeren megpihenni. Ismeri már ez akácfát, mely-

nek egyik ága majdnem behajol azon elsőemeleti kis szoba ablakán. Ismeri már e házat is és lakóit s azt a fiatal férfit ott a szobában. Kiváncsi pillantást vet be. A férfi komor, borus arczczal ül az asztal mellett, s egy kis levélkét olvas, melyet éppen az imént hoztak neki.

— Meg kell lenni! — mormolja halkan. — Nem tehetek másként! . . . Eljött tehát és vár most! . . . Eh, jól van. Essünk tul rajta minél hamarább . . . Én nem tehetek másként. . . .

Megdörzsöli homlokát, s aztán izgatottan kezd le s fel járni a szobában.

— Kivitt! — zeng a fecske s towarepül. — Bolondok az emberek! Minek gyötrik magokat, minek gondolkoznak és tűnődnek, mikor a nap oly melegen süt, a tavasz olyan szép s olyan pompás, ropogós, jóízű rovarok röpködnek a napfényben?

Gyorsan suhan tovább s kiér a ligetbe. Ah! milyen felséges itt a reggel! Az éjjel langyos eső fűrésztötte meg a növényzetet s most frissen zöldel és virágzik minden.

Ime, itta reggeli éneklő-fa is! E hatalmas borostyánbokor, lilafürtös virágaival, melyek körül ezrével zümmögnek s dongnak a méhek és apró rovarok. A piczinyke virágkelyhek sottognak, kaczer-

egyik legkiválóbb részét képezte a műsornak s a közönség nagy elismeréssel is volt ezen ritka mű-
élvezetért a kisasszonyoknak, mert több percig tar-
tott, míg a taps és „hogy volt“ elcsendesült. A leg-
nagyobb csend közepett lépett az emelvényre az agg
művész, Nagy Jakab, kit Frank Lipót karnagy
ur kísért zongorán s kinek bámulatra méltó tilinkó-
játékát valódi áhitattal hallgatta a közönség. Ifju
lelkességgel és hírnevéhez méltóan játszott a művész
több darabot s a közönség lelkes felhívására még
megtoldotta a „Cserebogár“ és „Margit-szigeti emlék“
című saját szerzeményű dalaival. — Műsor után
tombola következett, hol számos mulattató és érdekes
tárgy lett kisorsolva. Tombola után a fiatalság tánczra
kerekedett, melynek csak az éjjeli utáni idő vetett
véget.

Magyar nemesség adományozása. A hivatalos
lap január 10-iki száma közli, hogy ő Felsége e hó
6-áról kelt legfelsőbb elhatározásával Jellinek Hen-
riknek, a budapesti közuti vaspálya vezérigazgatójá-
nak „Haraszti“ előnévvel a magyar nemességet ado-
mányozta.

Lelkész beiktatás. Az apáczai ev. egyház, mult
hó 8-án egyhangulag megválasztott új lelkészét, Bo-
hus Pált ma iktatta be hivatalába Moór Gyula fő-
esperes. Fentartva magunknak, hogy lapunk legkö-
zelebbi számában az ünnepélyről részletesebben is
megemlékezzünk, sietünk már ma abbéli kívánságunk-
nak kifejezést adni, hogy az annyi megpróbáltatáson
átment apáczai egyház, a megválasztottban megtalálta
legyen igaz pásztorát, mire alapos reményt nyújt
két éven át helyettes lelkészi minőségben Apácza-
n való buzgó, lelkes működése; az új lelkész pedig
találjon magasztos hivatása betöltésében meglede-
dést, legyen az egyházra áldásos működése boldog-
ságának forrása.

Wippen, vagyis helyesebben *Stettenheim Gyula*,
a berlini „Wespen“ című élcslap, szójátékokban ki-
meríthetetlen híres szerkesztője, f. hó 17-én a Nr. 1.
termében felolvasást tart. Kik hallották, vegyes ér-
zelmeikkel emlékeznek vissza az élvezetre; azt mond-
ják, hogy a folytonos nevetés folytán sirtak és
nyögtek, s soha a mulatság legnagyobb ellenségét,
az időt élvezetesebb módon nem ölték, mint őt hall-
gatva. Kinek tehát van ideje, melyet Wippen urnak
szentelhet, hogy azt általa élvezetes módon agyon-
űttesse, ki a gyönyör azon alakját akarja megismerni,
mikor kacagástól odáig vagyunk, hogy szeretnénk
valamivel tovább lenni, — annak figyelmébe ajánljuk az
estélyt. Felolvasásának célja *jótekonyság* — a nevető
izmokra és Stettenheim ur tárczájára nézve. Jegyek
Zeidner H. könyvkereskedésében kaphatók.

Kossuth beteg. Egy január hó 10-iki turini sűr-
göny jelenti, hogy Kossuth Lajos influenzában meg-
betegedett.

A zónatarifa. Dr. Engel Ede, a zónatarifa egyik
propagatora, a m. kir. államvasutak által rendelkezé-
sére bocsátott adatok alapján egy berlini lapban a
következőket írja: Az üdvös intézkedés hatása a m.
államvasutakon felülmúlja a sajtóban eddig közölt
eredményeket. A mit eddig közöltek, csak előleges
adat volt, ugyanis csak az államvasut állomásainak
bevételai alapján eszközöltetett a számadás, ellenben
nem foglaltatott benne az átmeneti forgalom s a kör-
üti jegyek jövedelme. Az eladott vasúti jegyek száma
volt: 1888. augusztus havában 434,000 drb; szept-
emberben 427,000 drb; októberben 413,000 drb;
novemberben 342,000 drb. a négy hónap alatt tehát
összesen 1.616,000 drb. Ellenben 1889-ben: augusztus-
ban 1.112,000 drb; szeptemberben 1.146,000 drb;
októberben 1.065,000 drb; novemberben 971,000 drb.
s ismét a négy hó alatt összesen 4.294,000, tehát
2.678,000 darabbal több, mint az előző év ugyanazon
szakában. Az utazók számának emelkedése e szerint
226%. A bevétel ez idő alatt 1888-ban tett 3.188,641
frtot, a zónatarifa évében pedig 3.784,478 forintot,
tehát 4 hó alatt 680,982 forinttal többet, mint az
előző évben. De ez sem végleges elszámolás még;
az eddig csak augusztus és szeptember havára esz-
közöltetett s e két hónapban is már 78,000 forintnyi
többlet van a fentebbi eredménnyel szemben. Annyi
tény, hogy a magyar államvasutak személy-forgalmi
jövedelme a zónatarifa életbeléptetése által már eddig
is több mint 20%-al gyarapodott.

A bukaresti r. k. segélyező-egyesület mult évi
december 24-én délelőtt a Baratiában 24 szegény
iskolás fiu és 11 leányka között több mint 300 fran-
kot érő meleg ruhát és lábbelit osztott ki, délután
pedig a „B. Magyar Társulat“ nagytermében impo-
sans karácsonyfát állítván föl, róla minden rendű és
rangú gyermekek közt különbség nélkül 400 frank
értékű ajándékot osztott ki. Az ajándékok szétosz-
tását román, német és magyar nyelven előadott pásztor-
játékok előzték meg, kielégítve a nagy számmal össze-
gyűlt közönség minden várakozását. Ez ünnepélyen
dicséretesen közreműködött a helybeli „Magyar dal-
és műkedvelő kör“ is. — A szegény iskolásgyermekek
segélyezésére ez alkalommal befolyt 375 frk. kész-
pénzben, számos ruhanemű, gyümölcs és egyéb aján-
dék, melyért az adakozó uraknak és hölgyeknek,
kiknek száma a kétszázat megközelíti, forró köszönetet
mond a „B. r. k. segélyező-egyesület“ bizottsága.

Magyar általános takarékpénztár részvény-tár-
saság Budapesten. Ezen takarékpénztár 1.000.000 ftt
befizetett részvénytőkével bir, és kitűnő kezeltetése
miatt a főváros legszolidabb intézeteihez soroztatik.

Ezen társaság a takarékoskodó közönségnek tőkéinek
kamatozásában kiváló kedvezményeket nyújt. A m.
kir. postatakarékpénztár giro-forgalma életbeléptetése
után — január hó 1-től kezdve — betétek befizetése
és visszafizetése díjmentesen eszközöltetnek. Bőve-
bet lapunk mai számának hirdetési rovatában.

Angol hadihajók Fiume előtt. Az angol haditen-
gerészetnek két hatalmas hajója horgonyoz most a
fiumei kikötőben: a Hecla és a Poliphemus. Az első
négy árboczos, 6400 tonnás gőzös, mely egy egész
torpedónaszádót hordoz. A Poliphemus szemre olyan,
mint a Margitszigetre járó Fecske vagy Hattyu, mert
2640 tonnás ugyan, de tizenegy lábnyira a víz alatt
van. A parancsnok egy kis fülkéből igazgatja a hajó
összes gépeit s a torpedókat is egyetlen billentyű
megnyomásával lödítja ki a tengerre. A rendkívül
erős gép tizenhatsz mértföld sebességgel hajtja a gő-
zöst, melynek legfőbb rendeltetése az idegen torpedók
üldözése. A száznegyvennégy főnyi legénység a víz
alatt lévő részben lakik, mert a mi a víz fölött van,
azt minduntalan előntik a hullámok. Az egész ha-
jót éjjel-nappal villamos lámpák világítják meg. A
födélzetén két vasdereglye van, a melyet a hajó
súlyedésekor menekülésre használhat a legénység.

Ujságírói bravour. A villanyosság minden tá-
volságot megszüntet. Ezt ismétlen bizonyította
a „New-York Herald“ párisi tudósítója. A mint a
Porte-St.-Martin színházban Jeanne d'Arc előadását
befejezték, lapjának New-Yorkba és egy másik lapnak
Londonba 4000 szavas táviratot küldött, mely más-
nap, tehát a párisi hírlapokkal egyidejűleg mindkét
fentírt városban megjelent. Még aznap délutánján
a St.-Martin színház igazgatója egy new-yorki impres-
sariótól ajánlatot kapott, hogy a darabot és a disz-
letet Amerika számára engedje át.

Felhívás

a brassói szegénysorsu magyar iskolás gyermekek
segélyezése érdekében.

Ezelőtt három évvel a szegény iskolás gyerme-
kek segélyezése céljából alakult egyesületünk (*Ron-
gyos egyet*) újból meg akarván kezdeni működését,
bizalommal fordulunk a magyar szívé magyar közön-
séghez, különösen pedig a minden jóra és nemésre fo-
gékony keblű nőkhöz, családanyákhoz egyesületünk
illetve szegény árváink érdekében, kérve, hogy kegyes
adományuk által támogatassák egyesületünk nemes cél-
ját, enyhítsék az árvák és szegények szánandó sorsát.
Tőlünk nem függő okok miatt az ideai általános gyűj-
tés mostanra maradt ugyan, de szegények minden-
kor vannak s lesznek; ez okból tisztelettel tudatjuk,
hogy megbízottunk — kegyes engedelmével — a
közelebbi napokban meg fog jelenni a szives adomá-
nyok átvétele végett. Kérjük, hogy a családban el-
viselt ruhaneműt, lábbelit, ócska könyvet, rongyot stb.
összeszedve, küldöttünknek átadni s a nála lévő gyűjtő-
könyvbe — ellenőrzés szempontjából — sajátkezűleg
bejegyezni szíveskedjék.

Nincsen család, a hol valami már használhatat-
lan tárgy ne találtatnék, a melyet mi célunkra fel-
használhatunk; csak ezt kérjük, ennek összegyűjté-
sért esedezünk.

A hány gyermeket ruháznak így fel — ugy-
szólván semmiből — s édesgetjük be az iskolába,
annyi értelmes, majd hálás és becsületes emberrel
fogjuk szaporítani népünket.

Kérésünk megújítása után maradtunk

Brassó, 1890. január hó 12-én

A szegény iskolás gyermekeket segélyező egyesület
választmánya nevében:

Végh Mátyás,
titkár.

Mayer József,
elnök.

Józsa Mihály,
gazda.

T a n ü g y.

Népoktatásügy Kis-Küküllő vármegyében.

(Horváth László kir. tanfelügyelőnek a vármegye f.
évi január 7-én Dicső-Szent-Mártonban tartott közg.
bizottsági ülésében előterjesztett s mult év II-ik fe-
léről szóló jelentéséből.)

Kis-Küküllő vármegye 118 helységében volt
összesen 177 elemi és 1 polgári leányiskola. Ezeken
kívül van Erzsébetvároson egy 4 osztályu r. kath.
algymnasium; Dicső-Szentmártonban egy kisedővő-
intézet és a nyári hónapokban Nagy-Teremi község-
ben egy nyári gyermek-menedékely.

Az 1887/88. iskolaévi kimutatáshoz hasonlítva
az iskolák számában következő változás történt: Di-
cső-Szentmártonban a felső fiu-népiskola megszűn-
ván, helyette most egy benlakás- és köztartással kapcsol-
atos virágzó polgári leányiskola áll fenn 3 osztály-
lyal és 4 tanerővel. Bábahalmán, Boldogfalván, Kis-
Ekemezőn és Vámos-Gálfalván az ideiglenesen meg-

szűnt görög-kath. iskolákban a tanítás újból megke-
zdetett; Csüdötélkén és Darlaczon pedig a görög-kath.
iskolák fentartási fedezet hiányában megszűntek.

Az iskolakötelesek száma volt összesen 12784,
tehát 377-tel több a megelőző évinél; tényleg isko-
lába járt összesen 9541, nem járt 3243 iskolaköteles.

A 178 iskolában működik tényleg 199 tanító.
A 178 iskola közül volt állami 6, községi 2, róm.
kath. 9, görög kath. 61, gör. kel. 28, ev. ref. 31,
ág. ev. 34, unitárius 7. Nyelvre nézve: magyar 55,
német 34, román 71, román-magyar 18. A nem ma-
gyar nyelvű iskolák közül eredménnyel taníttatott a
magyar nyelv 69 iskolában.

A 199 tanító közül képesített 163, nem képe-
sített 36, rendes 192, segéd 7, a magyar nyelvet szó-
és írásban teljesen bírja 111, csak szóban teljesen
42, szóban keveset 31, semmit sem 15.

Ezen adatokból kitűnik, hogy Kis-Küküllő vár-
megye népoktatási viszonyai évről-évre fejlődnek.

Felső-Kápolna és Kis-Teremi községekben most
sincsen iskola s önjelűkön nem is tarthatnak soha,
mert mindkettő kicsiny és szegény.

Kis-Teremi községének iskolakötelesei Fintaháza
községébe járnak iskolába s így sincsenek oktatás
nélkül, de a felső-kápolnaiak nem járnak, mert a szom-
szédos községek iskolái is túlnépesek. E részben a
héderfái ev. ref. hitközség felajánlotta iskoláját,
hogy állami segéllyel kibővíttessék és még egy ta-
nítói állomás rendszeresíttessék, mely esetben mind-
két község iskolakötelesei a legjobban lennének el-
helyezve. Ily értelmű fölterjesztés tétetett a kir.
tanfelügyelőség által.

Attér ezután a jelentés az egyes községekben
elhelyezett állami iskolákra, s a Dicső-Szentmárton-
ban fölállított új polg. leányiskoláról ezeket mondja:
Ezen iskola nemcsak népes, de közkeveltségű
intézmény, nem csak azért, mert gondnoksága
a vármegye vezérférfiaiból áll, de azért is, mert ta-
nári kara lelkes buzgalommal bebizonyította annak lét-
célját. Az év folyamán létesített itt még egy kis-
dedővő-intézet és egy alsófoku iparos tanulók isko-
lája is. Elemi iskolái jól vannak vezetve és jeles ta-
nerőkkel bírnak.

A nagyteremi, ujfalusi, küküllővári és somogyo-
mi állami elemi iskolák lelkes tanerők mellett még a
szomszédos megyékben is jó hírnek örvendenek.

A kóród-szentmártoni és pipei községi iskolák
is tanítási eredmény tekintetében sorakoznak a fen-
tiekekhez, habár nagy hiányuk a felszereltség isko-
lai butorokban és tanítási eszközökben.

A kóród-szentmártoni községi jellegű iskolában
Ujvárossy Anna a vállalkozott ingyenesen tanítani a
szalma- és gyékényfonást. (A tett maga-magát dic-
séri. Szerk.)

Az E. M. K. E. által népkönyvtár állíttatott
főlk Küküllőváron az állami iskolánál.

Az állami tanítóképzők gyakorló iskolai tanítói-
nak egy küldöttsége járt f. hó 8-án Szathmáry György
országgyűlési képviselő vezetése mellett a közokta-
tási miniszternél, megkeresendők, hogy a tanítókép-
zők tanáraival fizetés- és állásukat illetőleg egy sor-
ba helyeztessenek. Miután gróf Csáky Albin minisz-
ter Tomcsányiné szül. Bolza grófnő temetésére Szar-
vasra utazott volt, a küldöttséget helyette Berzevi-
czy Albert államtitkár fogadta, ki azt úgy a minisz-
ter ur, mint saját maga nevében, az ügy rendezése
iránti érdeklődéséről biztosította, mondván, hogy a
miniszter állandó törekvése, a tanárok méltányos ké-
relmeit, a mennyiben az ország anyagi viszonya ezt
engedi, teljesíteni.

Meghívó. A dicső-szentmártoni állami elemi
fiu-, leány- és polgári leányiskolában f. évi február
2-án délelőtt 9 órakor az iskola helyiségében az
az évenként báró Eötvös József halála évfor-
dulóján tartatni szokott emlékünne-pélyre tisztelettel
van szerencsém a t. szülőket és iskolaügy barátait
meghívni.

Emlék ünnepély sorrendje:

1. Ének az iskolai növendékek által.
2. „Bucsu“ báró Eötvös Józseftől, szavalja egy
fiu növendék.
3. Emlékbeszéd, tartja Steinitzer Flóra,
polg. isk. tanítónő.
4. Ének az iskolai növendékek által.
5. „A megfagyott gyermek“, Eötvöstől, szavalja
egy polg. leányiskolai növendék.
6. Ének az isk. növendékek által.

Dicső-Szentmárton, 1890. január hó 10.

Gyöngyössy István,
polg. iskolai igazgató.

Közgazdaság.

Munka a kisiparosoknak. Folyó évi január hó 4-én 70.872.—1889. szám alatt kelt magas körrendelettel a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő excellentiája a kereskedelmi és iparkamarákat értesíteni méltóztatott, hogy a honvédségi fölszerelések kiegészítése céljából a f. évben kivételesen nagyobb mennyiségű és pedig körülbelül 34.000 pár bakkancs beszerzése válik szükségessé, melyeknek szállítását a m. kir. honvédelmi miniszterium a kisiparnak fogja átadni.

Oly célból, hogy ezen szállításban szerényebb viszonyok közt lévő iparosok is minél nagyobb számban részesülhessenek, az elvállalendő szállítmány minimuma 300 párban és a bakkancsnak páronkénti ára a legutóbbi szerződési árnak megfelelőleg 5 (öt) frt 2 krban állapított meg.

Az ajánlatok a szállítani szándékolt bakkancsok teljes értékének 5 (öt) százalékát képező és valamely állampénztárnál, illetőleg adóhivatalnál már előre elhelyezendő bántépénzről kiállított hivatalos letéti nyugtával felszerelve, a honvédelmi miniszter urhoz sürgősen benyújtandók s a bántépénz a megkötendő szerződés kiállítása alkalmával 10 (tíz) % -os óvadéka kiegészítendő. A szerződésileg biztosított összes mennyiség legkésőbb 1890. évi július végeig a honvéd-főruharaktárhoz Budapesten beszállítandó.

A beszállítás úgy is történhetik, hogy a vállalkozók az általuk készített bakkancsokat rakaszokba becsomagolva, a lakóhelyükön vagy ehhez közel állomásozó honvéd-csapatparancsnokságnak a honvéd-főruharaktárba való beszállítás végett átadják. Ez esetben a beszállítás kincstári szállítmányképen történék, azonban az átvevő honvéd-csapatparancsnokság semmi felelősséggel sem tartoznék, hanem a vállalkozónak alá kell vetnie magát az átvételt tényleg eszközölő központi honvéd-főruharaktári bizottság letételének.

A bakkancs-mintákat a vállalkozók részére kizárólag a központi főruharaktár szolgáltatja ki ármenterítés mellett, vagy pedig sérületlen állapotban való visszaszolgáltatás esetén ingyen. A bakkancs-minták azonban a főruharaktárban is megtekinthetők és ez alkalommal minden megkívántató felvilágosítás meg fog adatni.

A közelebbi ajánlati feltételek a szerződési pontozatokban foglaltatnak.

Ezen szállítás kiírása által a magyar kisiparosoknak sokszor hangoztatott kívánsága teljesüléséhez

ismét közelebb jutván, igen kívánatos, hogy kisiparosaink részvétele minél élénkebb legyen.

Ennek folytán a brassói kereskedelmi- és iparkamara az említett magas körrendelet alapján felhívja az érdekelteket, hogy ezen szállításban minél számosabban részt vegyenek. Miután a kamarának meghagyatott, hogy a vállalkozókat összeírja és a 34.000 pányi összmennyiségnek a kisiparosok közti miképen leendő szétosztása iránt javaslatot tegyen, az összes vállalkozók felkérletnek, hogy f. évi január hó 25-éig a kamarával közöljék, mily mennyiség szállítására vállalkoznak.

A közelebbi feltételek a kamaránál betekintethetők.

Táviratok.

Budapest, jan. 13. A képviselőház ma megkezdte a kereskedelemügyi miniszterium költségvetésének tárgyalását. Darányi a költségvetést tartalmazó beszédben ismertette, mire Polónyi a közös vámterület ügyében, Kaas Ivor báró pedig a dunagőzhajózási társaság ellen beszélt. Baross miniszter azonnal válaszolt, megjegyezvén, hogy közös vámterületen is lehet öntudatos ipari és kereskedelmi politikát folytatni. E téren minden tényező összműködését kívánatosnak tartja. Véleménye szerint a közös vámterületnek csak egy igazi ellensége van: a Magyarország anyagi érdekei iránti féltékenység vagy irigység. A dunagőzhajózási társaságot illetőleg hangsúlyozza, hogy a felsőbb körök reá semmi pressiót nem gyakoroltak és azok Magyarország közgazdasági érdekei ellen soha állást nem foglalnak. A mi azon híreket illeti, hogy orosz vagy másnemű vállalat igyekszik az Aldunán uralmát meghonosítani, ezek az osztrák-magyar monarchia kormányait is készen találják, hogy érdekeiket odalent képviseljék. Gőzhajóink is lesznek és a mostani duna-gőzhajózási társasággal az ügyet úgy rendezendi, hogy az ország érdekeit megóvjá. A ház zajos tet-szésnyilatkozatokkal kísérte Baross nagy fontosságú kijelentéseit.

Budapest, jan. 13. Azon hír, hogy Csáky miniszter Lőcsén képviselő-jelöltnek fellépett, minden alapot nélkülöz. — Desseffy Sándor, kassai apátkanonok legközelebb csanádi, Steiner Fülöp nagyvárad kanonok fejérvári püspökké kineveztetnek.

Budapest, jan. 13. Brassó és Héttfalu küldöttsége Bedő országos főerdőmester előtt megtették észrevételeiket az erdőügyben, ki azoknak 48 órai gondolkodás-ideőt adott, hogy azalatt lehetőleg kiegyenlitenék hátralévő véleményeltéréseiket és keddi délelőttre kérte összejövetelüket eredményeik meghallgatása, illetőleg a hozandó végérvényes megállapodás kimondása végett. És ezzel a nagy lármát csapott ügy végkép letűnik a napi rendről, mi bizonyára csakis azon nagy bizalom folytán lett ily rövid időn békésen elintézhető, melylyel az érdekelt város és a csángó községek viseltetnek a jelenlegi kormány iránt.

Idegen-forgalom Brassóban.

— 1890. január hó 13-án. —

„Európa” szálloda: Sassu Vasilie birtokos Braila, Eremie György birtokos Braila, Pitis György tanár Galacz, Beditzianu György kereskedő Bukarest, Voda János aljegyző Törösvár, Necse István főszolgabíró Törösvár, Brüller Kálmán keresk. Bécs, Neuher József kereskedő Bécs, Weisz Samu keresk. Budapest, Náthán Lipót gyáros Fogaras, Fleisig Lipót gyáros Fogaras, Váradi Bernát kereskedő Kolozsvár.

„Bukarest” szálloda: Gross Ignác kereskedő Budapest, Wachtel Dávid kereskedő Bécs, Hirschbein Gusztáv kereskedő Bécs, Spuba Jakab gyáros Bécs, Schweiger Dávid keresk. Bécs.

„Nr. 1” szálloda: Savulescu János földbirtokos Komarnik, Krausz Henrik szeszgyáros Voila.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyesvonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor; b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeálról

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. január hó 14-én.

Római papírpénz à 20 frank	9-22 vétel	9-24 eladás
„ ezüstpénz à 20	9-16	9-20
Napoleon d'or (aranypénz)	9-30	9-33
Török lira	10-55	10-60
Arany	5-50	5-53
Orosz papírrubel	127—	128—

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walthér Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Bátorkodom a nagyérdemű közönséget **Lópiacz** 88. sz. a. nyitott, a

„Metropol”-

hoz czimzett vendéglőm látogatására tisztelettel meghívni.

Susa Lajosné,

(12) 2—3 vendéglősnő,

Sz. 102.—1890.

Hirdetmény.

Szász-Buda község által a magas kincstártól haszonbérbe vett ital-mérési jogosultság f. évi január hó 27-én d. e. 10 órakor nyilvános árverés útján alhaszonbérbe fog kiadatni.

Az árverezés Szász-Buda községi irodában, hol az árverezési feltételek is megtekinthetők, fog megtartatni.

Kőhalom, 1890. jan. 11-én.

A járási főszolgabíró

Balthes.

(15) 1—3

A köpeczi barnaszén

főraktára

az első erdélyi bank közraktárában van, szemben a pályaudvar raktárával.

Elárusítási ár 100 klgrként 43 kr; 50 klgnál kevesebb nem adatik el.

(2) 5—5

A magy. általános takarékpénztár részvény-társaság

Budapest, V. József-tér 8.

Befizetett alaptőke 1 millió forint.

Elfogad további intézkedésig:

Betéteket takarékpénztár-könyvecskékre

(14) 1—4

4 1/2% ellen és pedig:

500 forintig

8 napi felmondás ellen

nagyobb összegek 30

„

„

„

A kamat-adót az intézet viseli.

As 1888-iki nagy nemzetközi világkiállításon Brüsszelben kitüntetett. — Diplom de société médecine de france, Diplom de société d'Hygiène publique de Paris. — A nemzetközi hygien. kiállításban Gentben a nagy ezüst éremmel, Párisban 1889-ben aranyéremmel lett kitüntetve.

Szenzációs találmány

(9) 2—4

Férfiak számára.

Dr. Borsodi-féle cs. és kir. szabadalmazott electro-metallikus készülék a férfiúi gyengeség (impotentia) gyógyítására. Éltetőleg hat a kimerült idegekre alkalmazása és gyógyszerek nélkül új erőt és ifjú érzést kölcsönöz az erejevesztett szervezetnek. A készülék alkalmazása fölötté egyszerű.

Észrevehetetlen a testen való viselése magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére.

Az impotens férfit már alkalmazása első napján pottensé teszi és minden bármily nagymérvű férfiúi gyengeséget is meggyógyít rövid idő alatt.

Dr. BORSODI szabadalma

Budapest, Teréz-körút 4. Mocsonyi-ház 4.

BÉCS, I., Kärtnerring 3. szám.

Kimerítő brosrók kíváncsra ingyen küldetnek.

A kaszinó vagyoni helyzete öröndetesen javult. A gazdai számadások a megelőző év 107 frt 88 krnyi deficitjével szemben 268 frt 31 kr. bevételi többletet mutatnak fel; általában pedig a kaszinó vagyona ez évben 577 frt 55 krral szaporodott, mely eredmény első sorban Ágoston Lajos gazdának és Fellner Lajos pénztárosnak érdeme. (Éljenzés.)

A titkári jelentés tudomásul vétetvén, Rombauer Emil előterjeszti a számvizsgáló bizottságnak, Vargyassy pedig a könyvtárvizsgáló bizottságnak jelentését, melyek tudomásul vétetnek s az illető tisztviselőknek a fölmentvény megadatik.

Ezután Ágoston Lajos gazda a f. évi költségvetést terjeszti elő, melyre nézve Szentpétery megjegyzi, hogy a fölszerelés czimén előirányzott 200 frtot kevesli s indítványozza ezen tételnek 400 frtra való fölemelését. Az indítvány elfogadtatik.

Elnök fölkéri Rombauer tagtársat, hogy az utolsó vál. ülés indítványát adja elő. Ezen indítvány értelmében a választmány a kaszinónak körülbelül 2300 frtra rugó készpénzből 1500—1600 frtéért állampapírokat óhajtaná venni, indokolván ezen óhaját azzal, hogy ily nagy összeget nem szokás takarékpénztárban elhelyezni. Ezen indítványhoz hozzászóltak: Harmath, Mally, dr. Otrobán, dr. Weiss I.; utóbbi az indítványt nem hajlandó elfogadni, mert a szóban forgó összeg nagyobb részére alkalmilag, pl. a kaszinó belső berendezésének megújítására szükség lehetne s ez esetben mindenesetre jobb a készpénzt egyszerűen a takarékpénztárból kivenni, mint az értékpapírokat — esetleg árfolyam-veszteséggel — eladni.

Molnár tagtárs az indítványt szintén elveti, mert ily csekély összeggel nem akar speculálni s másrészt továbbra is támogatni óhajta a helybeli magyar hitel- és takarékszövetkezetet, melynél ez összeg jelenleg is el van helyezve.

A közgyűlés a kifejtett érvek alapján a választmány indítványát nem fogadja el.

Ezután dr. Otrobán egy indítványt terjesztett a közgyűlés elé. Szóló lelkes szavakban emlékezik meg kaszinónknak 30 évvel ezelőtt történt megalapításáról és a megalapítás körül fáradozott férfiakról, kiknek soraiból fölemlíti a szomszédos megyék aristokráciájának legjelesebbjeit. A kaszinó megalapítása és fejlesztése körül elévülhetetlen érdemeket szorított magának annak első elnöke, néhai gróf Kálnoky Dénes, s ezért szóló azon indítványt teszi, hogy gróf Kálnoky Dénesnek emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék, annak olajba festett arcképe pedig a kaszinó helyiségeiben elhelyeztessék. Azon esetre pedig, ha a kaszinó valaha megszűnnék, ugy ezen arckép a Kálnoky-család legfiatalabb férfitagjára szálljon át.

A közgyűlés ezen indítványt élénk helyesléssel elfogadja, annyival inkább, mert szóló kijelenti, hogy az arckép elkészítéséről a Kálnoky-család szándékozik gondoskodni.

Dr. Hoffmann Frigyes indítványozza, hogy a tagok névsora ezentul minden közgyűlés előtt a tagoknak adassék át, hogy a választások alkalmával arra nézve tájékozódni lehessen, hogy kik tagjai a kaszinónak.

Elnök igéri, hogy ezen kíváncsi a jövőben teljesített fog; tudomásul vétetik.

Több indítvány nem lévén bejelentve, a tiszt-

kodnak a méhekkal, a rovarokkal és a napsugárral, míg a sűrű lombzat közül kihallszik a rigók lármás veszekedése és csattogó éneke.

Ott egy sötét faszor, mintha egy darab erdő volna, sűrű levélzettel gazdag juhar-, öreg, felpattogzott kergü tölgyfákkal; a vén fák derekaira folyondárszerű, indás növények tapadnak, s tövüknél a kövér levelű kankalin látszik sietni az élettel. Más növények gondosan elkerülik a tölgyfa alját, mintha tudnák, hogy az örökárnyékos, hűvös helyen, megfosztva a napsugártól, nem élhetnének meg. Mintha tudnák? Talán tudják is? . . .

A fecskének itt semmi dolga, és repül tovább. Egy pázsitos, nyílt térségre ér, melynek közepén hatalmas szökőkútból tör fel egy vizsugár, hogy ezer fényes gyöngyszemre tördelve hulljon alá.

Ah, itt van az élet, az élet, az édes, meleg ragyogó tavaszi élet! A szökőkút körül az ágyasokban a nevető virágok; egyik táblában a mindig nyíló piros pelargoniák, odább a bódító illatu vanília, mellette a tarka, életveg szegfűk, mámorba ringató, fűszeres illattal, és itt a mindig jókedvű verbena, mely olyan a virágok között, mint egy vidám, gondtalan, dalos asszony az emberek között.

(Folytatása köv.)

viselők és a 15 tagu választmány választása következett.

Harmath Lajos ajánlatára a közgyűlés a kaszinó eddigi elnökét, gróf Bethlen András főispánt lelkes éljenzések között egyhangulag újból megválasztja.

Dr. Weiss Ignác indítványára az összes tisztviselők, valamint a választmány tagjai egyhangulag újból megválasztatnak.

Dr. Mika Sándor titkár és Végh Mátyás könyvtáros állásukról lemondván, a közgyűlés titkárrul dr. Papp Árpádot s könyvtárosul Spaller Józsefet választja meg, ugyancsak egyhangulag.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Mayer József és Molnár János tagtársakat kéri fel; azután pedig ugy a maga, mint tisztviselőtársai és a választmány nevében a közgyűlésnek köszönetet mond a velők szemben újból tanusított bizalmáért s igéri, hogy a kaszinó érdekeit a jövőben is legjobb tehetségek szerint fogják szolgálni. Ezek után a közgyűlést fél öt órakor a tagok lelkes éljenzései között befejezi.

Román lapszemle.

A szebeni „Telegraful Roman“ január 9-ki számában, az ó-naptár szerinti karácsony alkalmából a békéről és a románok helyzetéről elmélkedik. A hol — így szól, — nincs béke, ott zavar van; a hol nincs egyetértés, ott nincs boldogság; a hol a lelkeket nem ez a két magasztos eszme vezeti, ott az emberi jobb érzelem el van temetve és aggodalommal tekint a jövőbe. „Ugy látszik, hogy soha sem volt nagyobb szükség a békére, egyetértésre, mint ép most. Kivette az erősek által azon helyzetből, melylyel birtunk; a jólétben élők által a szegénység felé lökötve, nem nem tehetünk egyebet, mint azt, hogy túljuk szomorú és fájdalmas helyzetünket, mely számunkra jutott és csak ha béke és egyetértés leend közöttünk, lehet egy remény-sugarunk jobb jövőre nézve. Megkísértve azt, hogy békében éljünk honfitársainkkal, lemondottunk jogainkról, melyekkel birtunk, a béke érdekében addig mentünk, hogy ezt mondtuk: megbékélünk a helyzettel, a mint ez fejlődött, és mind ennek daczára nincs jól, nincs oly béke, mint mi hiszszük, hogy lenni kellene.

A románok mindezek daczára nem nézik jó szemmel ősei tűzhelyén, gunyhójára megvetéssel tekintenek, a helyett, hogy vállat vállhoz vetve, szilárd házat építenék; kulturája tövis lett azok szemeiben, kiknek a béke nem tetszik, és mi mindezt eltűrjük a béke kedvéért. Sok a nyomor e világon, a nép végleg elszegényedett, nincs hitel, és e mellett még dul a pártok, felekezetek között a gyűlölet. Rágalom és irigység zavarják a belbékét s nem engedik, hogy természetesen fejlődjünk, nem vetnek véget szenvedéseinknek, sőt megdöbentőleg nagyobbítják.“

„A nép már is jól van lakva a bajokkal; a hivatalnokok, kiknek vigasztalni és védeni kellene a népet, kinnzák, és a béke, egyetértés helyett forrongás van. Politikai helyzetünkkel elégedetlenek vagyunk, társadalmi életünkben szorongattatunk, szemmel tartatunk azok által, kiknek kenyerük a feladás; rendőri felügyelet alá vagyunk vetve, és mindez csak azért, mert románok vagyunk és akarunk maradni és meg akarjuk tartani hitünket, melyben megkezeszteltünk.“

Ezek után a jobb jövő érdekében békére és egyetértésre hívja fel a románokat.

A cikkíró maga Jeremiádoknak nevezi e sorokat s ezzel minket annak bírálatától teljesen felmentett. **Czenkalji.**

Nagy-küküllőmegyei krónika.

(Influenza. — Magyar fillérestélyek. — Magyar dalárda.)

(R. L.) Mintha kihalt volna minden élet Nagy-Küküllőmegyében; oly csendes minden, mintha hosszas, mély álomba merültünk volna; még csak egy röpke hirt sem lehet felőlünk olvasni a lapokban. Mi hallgatunk s azt gondoljuk: hogy beszéljenek, irjanak rólunk mások. Lássá, tisztelt szerkesztő ur: bizony meg is tehetné azt, — hisz a zona olyan olcsó, — hogy hetenként legalább egyszer átrándulna hozzánk egy kis hirt szedni.

Most még megkimélem a szerkesztő urat az utazástól és iroktól, mert nem hagyhatom szó nélkül szebeni kollegám azon eljárását, hogy Nagy-Szebennek oly különlegességet tulajdonít, mely itt Segesváron már Apafi uram idejében divott s fejedelemsége első napjaiban, mikor Segesvárt a várban álomra hajtá fejét s arról álmódott, hogy mily különös körülmények között jutott a trónra, álmából felzavarta, megijesztette. Apafi ugyanis azt hívte, hogy Kemény uram serege érkezett a vár alá. Mert bizony kidobolják itt is az órákat s nem csak kidobolják, hanem ki is kiabálják; perceze amolyan jó százsz németiséggel, a melyből én

csak a „Stunde“ szót értem, lévén oly kemény koponyám, hogy nekem a százsz szó „nichts deutsch“.

A csunya muszka nátha — magyarul influenza — ide is megérkezett és megzavarta az állami iskola tanítótestületét által e hó 4-én rendezett fillérestélyt, mert „Kox“ hirtelen influenzát kapott s nem tudott „Box“-szal beszélgetni. Ezért a program csak táncból állott és az influenzából felépült fiatalság ugyan csak járta a csárdást kivilágos-kivirradtig. A tanítótestület a télen már négy estélyt rendezett. Az első estélyt a magyar kaszinó helyiségében tartották, de nem volt tanácsos a többit is ott tartani, mert a magyar királyi fináncz-fiatalságnak oly nagy kedve támadt s oly hévvel tánczolt, hogy a kaszinó is kedvet kapott a tánczra s ugy járta a csárdásra a polkát, hogy jobban sem kellett. Két mérnök állott a kaszinó két szögletében s ugy vizsgálgatták, hogy vajjon nem szállunk-e alá a mélységbe. Bizony, a tánczosok mind a mérnököket nézték és a mint a mérnökök arca komoly vagy vig volt, oly mértékben rakosgatták lábaikat, csendesesen vagy hevesen. A többi estély az iparegylet termében tartatott s mind igen jól sikerült.

A vegyes dalárda igen szépen énekelt. Rohn iskola-igazgató érdeme, hogy a darabokat oly jól megválogatta és betanította. Az a sok szép asszony és leány oly kellemesen dalolt s különösen elragadtak a piano-részletekkel; a mi nem is csoda, mert mi az asszonyoktól a fortek- és fortissimokhoz vagyunk szokva.

Kitünően sikerült a „Hófehérke“ élőképlet, alakitva az állami iskola növendékeiből és a „Légyott“-czimű vígjáték, mely legalább a színpadon a férj urakra is megnyugtatólag végződik.

A múlt év december 27-én volt a kaszinó nagygyűlése, mely alkalommal a kaszinó tisztviselői közfelkiáltással ujjal megválasztattak. E gyűlésen sült ki, hogy a „Fliegende Blätter“ — bár meg voltak rendelve — egész esztendőben nem repültek hozzánk. A németek bizonyosan vagy Szegvárra vagy Zanzibárba Emin pasához küldötték.

Kis-küküllőmegyei krónika.

(Korcsolya-egyesület eszméje. — Olvasó-egyesület. — Bál. — Influenza.)

Hazánkban a sport nemei napról-napra nagyobb meg nagyobb tért hódítanak. Egyik igen nevezetes neme, mely már csaknem minden jóra való községben lábrakapott: a korcsolyázás.

Nálunk is ez irányban megindult a mozgalom jóra való ifjuságunk között, s épen ezért helyénvalónak látom e fontos kérdést kissé közelebről megvizsgálni és reá vonatkozó észrevételeimet becses figyelmébe ajánlani azoknak, kiket egy ily egyesület eszméje lelkesít.

Hogy Dicső-Szent-Márton lelkes ifjusága erőlyesen működik egy korcsolyázó-egyesület létesítésén, az mindenesetre dicséretre méltó. Mert a nemes foglalkozás csak nemes gyümölcsöket teremhet. Hanem én csak a mondó vagyok, hogy ismerem a nemes — tisztelet a kivételeknek — ifjuságot, és épen azért nem tudom eléggé ajánlani a higgadt előremeg gondolást, mely egy ily egyesület életére nagy mértékben befoly. Van nálunk már eddig is egy pár üdvös czélú egyesület, mely megszületett és azután csakhamar meghalt. Nehogy ezen alakítandó egyesület eszméje is már halva született legyen.

Mert mi minden újdonságnak nagy barátjai vagyunk, mohón kapunk utána; kitartásunk hasonló a szalma tűzéhez, s midőn a legjobbat lehetne remélni, csak azt vesszszük észre, hogy az ügy élén állók megelégedve a dicsőséget, félrevonulnak.

Hogy tehát ez be ne következze, két dolog szem előtt tartása szükséges.

Először komoly elhatározás; másodszor oly tisztviselői személyzet, mely elég hivatást érez az egyület élén a kormányzást erőlyesen vezetni. Erős meggyőződés, hogy a tisztviselők erőlyességétől és tapintatos munkásságától függ az egyesület élete. Igen, mert ha a személyes kicsinyes ügyeket elsőbbségnek tekintendik, akkor ez is a többip éldájára csak fuit. Legyen tehát a kezdeményezőkben és ifjuságban az elhatározás komoly, mely által a netán bekövetkező nehézségeket odaadó lelkesültséggel elhárítani képesek legyenek.

Tekintsünk csak vissza a közelmultra és nem-e azon tapasztalatra jutunk, hogy a szép cselekedetekben gazdag jótékony nőegyesület, a szükségét pótló tűzoltó-egylet, — melynek közelebről külön cikket szentelünk — mind a kicsinyes személyes ügyek miatt aluszszák boldog álmukat?

A mig ezeknek szunnyadozó álmukból való fölébredése bekövetkeznék, szívünkben üdvözljük az új eszmét, mely a testedző korcsolyázó-egyesület létesítése érdekében megindult. Vajha mihamarább megalkulásáról adhatnánk hirt!

A dicső-szentmártoni olvasó-egyesület nem régen költözött be a diszes vármegyeházban számára átengedett három szobába. Ez újraszervezett egye-

sület góczpontja az ottani társadalmi életnek. Kettős forgó tekeasztala és több mint 20, napi-, szépirodalmi és humoristikus lapja van. Könyvtára pár száz kötetnyi munkát tartalmaz, mely — hír szerint — több új művel fog a közelebbiről tartandó gyűlés által szaporíttatni. A beszerzendő művek mindenesetre kizárólag magyar írók termékei lesznek.

Az új helyiségbe való költözés, mihelyt a megkezdett bebutorozás — a mely egészen salónias — be fog fejeztetni, egy szép megnyitással fog ünnepeltetni. Fölvetjük a kérdést: nem lenne-e czélszerű a jelzett ünnepélyt — úgy is farsang van — egy elitebállal kapcsolatba hozni? Gondolkozzanak e fölött az intézők.

A dicső-szentmártoni alsófoku iparos tanulók iskolája javára az iskolafentartó *kereskedő- és ipartársulatok* folyó évi február hó 1-én este bált rendeznek, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

Nálunk is föllépett az országsszerte ismeretes orosz nátha s különösen az iskolás gyermekek és az intelligens osztály iránt viseltetik előszeretettel. E hó 10-én az elemi leányiskolában a tanítást szüneteltetni kellett a tanítónők influenzás betegsége miatt. A betegség különben szelíd lefolyásu.

Nagy-szebeni krónika.

(Dalestély. — Hymen. — Jégünnepély.)

(D-o-r.) E hó 5-én tartotta a „Nagyszebeni magyar dalkör“ még a mult évre szóló IV. rendes, zártkörű, tánczvigalommal egybekötött dalestélyét. A programm tévesen jelzi ez estélyt „ez évi IV.“ dalestélynek, a mennyiben tudunkkal ez évben ez volt a legelső. A műsor igen csinosan volt összeállítva Goll, Kreutzer, Hubay, Bánfi, Fischer műveiből és népdalokból. A férfikar kezdte meg a műsort, de e dal kevésbé sikerült, mint az utolsó. A vegyeskar elég összességében működött, második dala egyenesen kifogástalan volt. Hozzájárult a hatáshoz külsőleg a sok szép hölgy meglepő koszorúja, a mely mindjárt első pillanatra meghódította a hallgatóságot. Ki kell emelnünk *Szacsavayné* solo-énekét. A közönség zajos tapsal fogadta régi kedveltjét, a ki megkapó érzelmességgel, csiszolt, gyakorlott hanggal adta elő a népdalokat, a melyeket a hallgatóság lelkesen újrázott meg. Jelentékenyen emelte az est sikerét *Kiss József* zongoraművésznünk, a ki ritka könnyedséggel, kifejezéssel, hévvel, teljesen összességében kísérté az énekdarabokat. — Sajnálattal kell azonban megjegyeznünk, hogy a közönség sokkal csekélyebb számban gyűlt össze, mint az estély megérdemelte volna. Ez azonban nem akadályozta a vidám ifjúságot, hogy a tánczot élénken, jó kedvvel, reggeli három óráig ropja.

Dalkörünk vasárnap, e hó 12-én tartja ez évi rendes közgyűlését, a melyre, valamint az egyesület mult évi működésére részletesen vissza fogunk még térni.

Szabó Károly m. kir. posta-táviró mérnök e hó 11-én tartja esküvőjét *Boori Bőmches* Frigyes m. kir. alerdőfelügyelő kedves, szeretetreméltó leányával, *Juliával*. — Állandó boldogságot kívánunk a fiatal párnak!

Jégünnepély. A korcsolya-egyesület e hó 6-án tartotta legutóbbi jégünnepélyét gyönyörű világítás és kedvező időjárás mellett. Sokkal szebben sikerült, mint az előbbie. A ragyogó holdvilág eltörpült a rákéták, tüzijátékok, világító eszközök ezreinek fénye mellett. Óriási közönség vett részt, vidám hangulatban hasítva a sikos jégpályát. Vivat sequens!

Kolozsvári krónika.

(Influenza. — Színház. — Népszerű generális. — Farsang.)

Ismét az influenzával kell kezdenem. Ez a muszka vendég teljes erővel dühöng itt is. Nincsen hivatal, ház, melyben betegek ne volnának és mindnyájan influenzában szenvednek. Van bezzeg kelete az antipyrinnek! A városi tanácsot is sorra vette a betegség.

Hát még a színháznak mennyit kell szenvednie! A legjobb férfitagok egy része beteg. A műsorra nézve a direktor tervez — az influenza végez. — Ezen a héten megkezdtek a tavalyi drámapályázat megdicsért darabjainak előadását. *Adrienne* című dráma volt az első. Ezt a darabot bizonyos titokteljes homály környezte, melybe szerzője burkolódzott. Senki sem tudta, hogy ki a szerzője. A színházi igazgatóság is „poste restante“ levelezett az ismeretlen szerzővel. „*Adrienne*“ megbukott. Az itteni sajtó a legnagyobb egyértelműséggel állította ki a névtelen szerző s szomorujáték halotti bizonyítványát. . . Valóban úgy látom, az „*Adrienne*“ szerzője jobban ítélte darabja felől, mint a bíráló bizottság. Következik most *Abonyi Árpádnak* „*György ur*“ című vigjátéka. Ámbár ez a darab is dicséretet nyert a pályázaton, mégis a legjobb reménnyel nézünk eléje, ugyisintén erősen várjuk már *Tábori Róbertnek* „*Idióta*“ című történeti drámáját, mely a pályázaton a 100 aranyos díjat elnyerte.

Az újévi katonai kitüntetések egyike, mely *Lobkovitz Rudolf* herczeg altábornagyot érte, alkalmat nyújtott Kolozsvár városának arra, hogy valószínűsítő övatiókban nyilvánítsa ki rokonszenvét e derék katona iránt. *Lobkovitz* herczeg városzerte a legnagyobb tiszteletnek örvend, a mi természetes következménye a tapintatos és magyar érzelmű altábornagy magatartásának. Most, hogy a király ő Felsége a zágrábi tüzérezred tulajdonosává nevezte ki, a kolozsvári tisztikar lakomát rendezett tiszteletére. E kitüntetés alkalmából az összes kolozsvári lapok teljes elismeréssel és melegen gratuláltak a herczegnek és a város tanácsa — mint értesülünk — elhatározta, hogy üdvözlő iratban fejezi ki neki rokonszenvét és elismerését.

Hadd szóljak most a farsangról is, mely mozgalmas és fényes lesz. Az elite-bálok egyike, az orvosbál az idén kidőlt. A rendező-bizottság, az influenza és más közbejött akadályok miatt elhatározta, hogy nem tartja meg az orvosbált. A farsang legfényesebb és legimpozánsabb mulatsága az *Emke bálja* lesz, melyet e hó 25-én rendeznek. Az erdélyi részek aristokráciája és előkelősége tavaly is e bálon vett részt legnagyobb számban. Kétségtelen, hogy az idén is így lesz. Az *Emke-bál* fényes sikeréről kezeskedik a bál élén álló két név: gr. *Teleki Domokosné* az *Emke* kolozsvári nővélasztmányának elnöke és gr. *Bethlen Gábor* az *Emke* elnöke; mindketten elnökei az *Emke báljának*, mely az idén a városi Redouteban tartatik meg. Reméljük, hogy Brassóból és vidékéről, hol az *Emkének* annyi igazi lelkes híve van, szintén számosan fognak résztvenni ezen ritka szép mulatságon. A farsang másik fényes bálja a *jogászbál* lesz. Egész sereg más mulatság van még tervbe véve. A farsang hívei erősen el vannak határozva arra, hogy kibőjtölik az influenzát — de okvetlen még a bőjt előtt. Az influenzát illetőleg megjegyzem még, hogy a brassói rendőrségnek, (melynek különben, akár a városi zenekarnak igen jó híre van Kolozsvárt) az influenza nyilvántartása tárgyában hozott intézkedését nagy elismeréssel fogadták és számos helyről nyilvánult az az óhajítás, hogy Kolozsvárt is be kellene hozni ezt a rendszert.

Hangverseny.

A helybeli román torna- és dalegylet *Sylveszter* napját tegnapelőtt nagyobb szabású hangversenynyel ünnepelte meg. Először volt alkalmunk ezen egyelet által adott hangversenyen jelen lenni, a mely vasárnapi fellépéssel jóval felülmulta a képességéhez fűzött várakozásokat. A román dalegylet kara ma már komolyan számbavehető elemet képez városunk zeneéletében. Az éneklők száma megközelíti a hatvanat. A sopran, valamint a tenor kitűnően van képviselve. A bassus szólam erőteljes hangjaival méltóan sorakozik az előbbiekhöz; az alt szólam számára nézve ugyan nincs kellő arányban a többi szólamokkal, de annál dicséretre méltóbb, hogy oly alakban is kifogástalanul tölti be helyét.

Előadásra került *Dimának* vegyeskarra és zenekarra irt *Horá-ja*, melyet igazi lendülettel, pompás színezéssel és hévvel adtak elő. Nem eléggé dicsérhetjük az egyelet működésének azon irányát, hogy kiragadván magát a zeneileg néha érdekes, de mindig monotoniával járó mindennemű nemzeti irányból, általános értékű, abszolút zenei feladatok megoldására vállalkozott. *Niels Gade*, a kiváló svéd zenész „*Tündérkirály leánya*“ (*Erlkönigs Tochter*) cz. balladája ezért a fegyelmezett, jó hanganyagból álló kar számára megoldásra méltó feladatot képezett. A karok meglepő szépen énekeltek s nem is habozunk annak kijelentésével, hogy már régen nem hallottunk ilyen, az utolsó részletekig kidolgozott, tömör s exact karéneket. *Gade* művében a fő solo-szerepet (mezzosopran) *Papovici O. k. a.* énekelte, jó benyomást keltő biztonsággal és értelmes felfogással. *Lengeru C.-né* is (sopran) hévvel énekelt, bár mindenki sajnálatára, nagy mérvű indispositioja nagyban akadályára volt. *Olufot Muresianu ur* énekelte. Csinos hangjáról és énekmodorról már az utolsó *Lassel-féle* kamarazeneestélyről irt kritikánkban bővebben megemlékeztünk.

Lengeru C.-né rekedtsége következtében a *Verdi* féle kettős elmaradt; helyette *Papovici N. ur* énekelte *Boamben k. a. discret* zongorakiséréte mellett *Tosti-nak* „*Die Ideale*“ és *Stephanescunak* egy finoman pointírozott dalát azon művészi előadással s rokonszenves hanggal, melylyel zeneértő közönségünket már ismételtelen elragadta.

A hangversenynek vendég közreműködője is volt: *Florian Ilona k. a.*, ki zenei tanulmányait a bu-

dapesti zeneakadémiában *Liszt* vezetése alatt fejezte be, kinek hatása előkelő játékán, sima technikáján érezhető is. Először *Chopin Es-dur Polonaise-ét* játszotta, a felhangzó zajos tapsokra azután *Liszt XIV. Rhapsodiáját*. Csak egyet sajnálunk, hogy a zongora hangolása (különösen a discantban) épen nem volt kifogástalan.

Dima és *Gade* szerzeményeiben közreműködött a teljes városi zenekar. Egy czélszerű zenekari podium hiányának tulajdonítjuk, hogy zenekarunk tegnapelőtt nem úgy játszott, mint rendesen. A kar mögé bujtatva, a vezénylő karmestert alig látva, játékában akárhány ingadozás volt észlelhető.

Az estély a maga egészében ép úgy, mint részleteiben igen kedvező benyomást tett s ezért el nem mulaszthatjuk, hogy az egyelet karmesterének, *Popovici* urnak ne gratuláljunk, hogy ilyen fegyelmezett karral rendelkezik; de még inkább szerencsét kívánhatunk az egyeletnek, hogy karmesterében ilyen kitűnő képzettségű zenei tehetséggel bír, ki nem közönséges szakértelmével s buzgóságával az egyelet zenei működését mindinkább fejleszteni s tökéletesíteni fogja.

M.

Kereskedő ifjak bálja.

Régen láttunk szebb társaságot, mint a milyen e bálon — igazi pezsgő jókedvvel reggelig együtt kitartva — a szó valódi értelmében mulatott.

Mindenütt az ifjuság zománca, bája, ragyogása. Vidámok, hogy teljesült szívök vágya, hogy valahára megjött az első bál és ők ott lehettek és élvezhettek.

Azt a vörös bengál fényt bizvást el is lehetett volna hagyni, mert arra — eltekintve a vele járó nyomasztó füsttől — egyáltalán nem volt szükség. A ki ennyi üde leányarcz, ennyi boldogságtól ittas úr között nem látta a világot rózsás színben, az amugy is egész életét a pessimismus sötétségében fogja eltölteni. És csakugyan elragadtatta magát az érettebb közönség is. Belesodortatott ott mindenki a tűzbe.

A souper-csárdást pl. vegyest járták öregek és ifjak egyforma lelkesedéssel, ütemszerűen ki-kitörő ujjongás közepette, egy álló óráig.

Hogy aztán minő emlékekkel távozott el kiki, az a jövő évben fog mutatkozni. Előre jósoljuk, hogy a jövő évi kereskedő-bál látogatottsága a leendő rendező bizottság legvérmesebb reményeit is felül fogja mulni.

Már most körülbelől 60 pár tánczolta a négyeseket. Magyar társadalmunk legelőkelőbbjei megjelentek, sőt a hadseregéből maga *Zalay* huszárezredes ur, kit láthatólag szintén megbűvölt a terem képe. — Feltűnő volt magyar kereskedőink nagy részének kimaradása. Nyilván influenzába estek.

A hölgykoszoruból emlékezetünk után megemlítjük: *Bartesch Róza*, *Czink Jolán*, *Józsa Mathild*, *Köpe Lujza*, *Köpe Ida*, *Kollár Ilona*, *Koródi Irén*, *Kupcsai Anka*, *Langer Dora*, *Lázár Olga*, *Magyari nővérek*, *Molnár Irén*, *Platschko nővérek*, *Rosenkranz Mariska*, *Reitmon nővérek*, *Sift Hermin*, *Szombati Etelka*, *Steinhardt nővérek*, *Stephanek Mariska*, *Temesváry Aranka*, *Trauschenfels Otília*, *Weber Juliska*, *Constantin Helena*, *Krauter Róza*, *Vachspres N.*, *Veszprémi Nina* kisasszonyokat; asszonyok közül özv. *Molnárnét*, *Kleinnét*, *Mátyásné*, *Rosenkranznét*, stb.

NAPI HIREK.

Lapunk mai számához egy félv melléklet van csatolva. Az utolsó számunkból helyszüke miatt kimaradt kolozsvári és nagyszebeni krónikákat, nemkülönben a mult heti fillérestélyről szóló referádánkat tisztelt olvasóink a mai számban veszik.

Együttal figyelmezhethetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a mai számban indul meg *Tutsek Anna* jó hírnevű írónőnk „*Reggeltől estig*“ című rövid elbeszélése.

Udvari gyász. Ő felsége a király, *Augusta* öz. vegy császárné halála alkalmából, három heti udvari gyászt rendelt el.

Filérestély. A helybeli protestáns nőegylet szerdai fillérestélye kiválóan jól sikerült, a műsor nagyon érdekes volt és kellemes szórakozást nyújtott az „*Európa*“ disztermében összegyűlt nagyszámu közönségnek. *Kövér József ur*, ki *Petőfinek* „*Az utolsó alamizsna*“ című remek költeményét érzéssel és értelemmel szavalta, zajos tapsokra ragadta a közönséget. *Bauer Erzsike* és *Janka* kisasszonyok nagy gyakorlottságra valló zongorajátéka

Folytatás a fölapon.